

Fra toppen af Devins Castle har man et godt overblik over Donau og den mindre Moravaflod (th), der udgør grænsen til Østrig. I tiden med jerntæppe, var dette sted et yndet sted at forsøge at flygte mod vesten. 400 mennesker mistede livet i forsøget herpå.

Ved den smukke blå Donau - på besøg i Bratislava og Wien

Måske er det ikke raketvidenskab, men storbyferie og hedebløge er et lidt problematisk par. Sommerblå himmel og smukke bjerglandskaber går derimod hånd i hånd. Det sidste er der masser af i Slovakiet, men underligt nok har ingen turister fra vores hjørne af Europa endnu opdaget det

TEKST OG FOTO: HENRIK KØHLER
redaktion@midtjyllandsavis.dk

Vi er af sted på godt to ugers bilferie i Slovakiet og nu på vej fra landets centrale bjergrige del til hovedstaden Bratislava, der er beliggende i det syd-vestlige hjørne, blot en times kørsel fra Østrigs hovedstad Wien.

Første stop på ruten er en historisk trækirke i Hronsek. Kirken stammer fra 1726 og er bygget helt uden brug af søm. Der hersker en særlig gammel »norsk hytte«-stemning i det relativt store kirkerum, hvilket skyldes de solide mørke bjælker.

Jo længere mod syd vi kommer, jo mindre skov og jo mere flader landskabet ud og bliver til landbrugsland. Omkring 100 km nord for hovedstaden ligger Bojnice Castle, der kan dateres helt tilbage til 1113.

For første gang i lang tid hører vi andre sprog end tjekkisk og slovakisk. Ved billetsalget bliver man mødt af kvinder i store pastelfarvede selskabskjoler anno slut 1800-tallet.

Den store slots-tur koster os 300.- kr!

En ganske pæn pris for de lokale med en standard månedsløn på 6 - 7000.- kr.

Den sidste private ejer (1898-1910) besluttede at give slottet et neo-gotisk pift, så det har fået et lidt mere Disney-agtigt udtryk. Det er en smagssag, om det er måden at gøre det på, men jeg kunne forestille mig, at man i dag ville have tilstræbt at gå efter det oprindelige udtryk, der sikkert har været mere monumentalt og rustikt.

Overdådighed af møbler

Vi bliver mødt af en overdådighed af møbler og malerier. Der er dekorerede sarkofager i lyserød marmor, som må veje mange mange tons. Det mest vanvittige/overdådige er et lokale med et stort loft med detaljerede udskæringer i træ, der bagefter er guldbelagt.

Når jeg er vidne til en sådan overflod, kan jeg ikke lade være med at tænke på, at tusindvis af fattige bondefamilier kunne have haft et bedre liv, hvis goderne havde været fordelt mere ligeligt.

På et tidspunkt bliver man mødt af oliemalerier med blegfede adelsmænd og damer og al deres flødeskumsagtige

overflod. Slovakiet er efter sigende det land i verden med den største frekvens af slotte og borge, som vi egentlig havde tænkt os at besøge endnu et par stykker af, men tiden går, snart er klokken 18, og vi er på vej ind i Bratislava, efter forinden at have passeret et par gigantiske Skoda- og VW-fabrikker.

Vi mødes med Michala, der ejer airbnb-lejligheden, der ligger på 5. sal, allerøverst under taget. Elevatoren kan akkurat rumme tre personer, der kender hinanden godt. Hun fortæller, at der ikke er aircondition, så med tanke på hedebløgen, der netop er startet, skal vi lukke alle vinduer, når solen står op om morgenen. Ellers bliver her ulideligt varmt. Der er parketgulv med sildebensmønster, som ligger løst, så det klikklakker, når man går på det.

Lidt provinsiel hovedstad

Følgende dag spadserer vi over en stor bilbro af stål, der krydser Donaufloden. Broen har et gå-afsnit, så man kan ikke se, men rigeligt høre den gungrende trafik.

Herfra kan vi se tilbage over på

Bratislava borgen. Det er end ikke til diskussion, om vi skal ind og se den. Alle er stadig mætte af den seneste slotsoplevelse.

Man kan se direkte ned på de over 100 meter lange tur/krydstogt skibe, der sejler med en meget moderat belægningsprocent. Strømmen er kraftig, så der skal virkelig bankes til den for at komme fremad, når det går modstrøms.

Bratislava har jo aldrig været tænkt som en hovedstad, og slovakkerne synes selv, den er lidt provinsiel. Det er den måske også, sammenlignet med Prag og Paris, med sine blot 475.000 indbyggere, og så er den i øvrigt den eneste hovedstad, der grænser op til to andre lande, nemlig Østrig og Ungarn. Vi nyder den lune julaften sammen med byens indbyggere, da solen omsider har sluppet sit tag.

Hvor er motorbådene?

Sidst på eftermiddagen er en-dagsturisterne rejst tilbage til Wien, som ligger blot en times kørsel herfra, og det føles, som om vi er helt alene med folk, der har adresse her. Da vi kommer hjem starter

vi en ferietradition med at se en film sammen. Der er ikke rigtig andet at lave og hvad er bedre end at grine sammen til »The big Lebowski« som godnathistorie?

Følgende dag har vi udvalgt en klatrebane 10 km nord for byen. Det er godt at komme uden for byen midt i hedeølgen, men banen er relativt lille og hurtigt overstået. Der er en ned-af-bakke gocart-bane ved siden af. Der står en frygtelig masse skrevet på slovakisk, undtagen en enkelt sætning: Use Brake!

Elleve km nordvest for hovedstaden ligger Devins Castle. Helt frem til 1809 var borgen uindtagelig, lige indtil Napoleon kom.

H.C.Andersen skrev: »Tæt ved laae på bjerget, en stor herlig ruin. Den skønneste jeg endnu saae ved Donau«. Udsigten fra toppen af borgen er rigtig fin. En ting, der har undret os, er den yderst sparsomme trafik man ser på den kæmpemæssige flod. Det gælder også i Bratislava. Hvorfor er der ikke nogen private, der sejler rundt i motorbåde? Toppen af klippen er et perfekt sted at placere en borg til at vogte over floden, - eller rettere floderne. Det er nemlig her, at Donau og Morava floden løber sammen.

Her for foden af klippen er rejst et mindesmærke for 400 faldne ofre for kommunismen. »Jerntæppet stod engang her...«, indleder teksten. Morava er kun 40 meter bred på dette sted, så det har været voldsomt fristende at forsøge at svømme over til Østrig på den anden side. Det er nu nok nemmere sagt end gjort, for stedet her har været stærkt befæstet.

Da vi er her, undrer vi os over en stor grim og aflang grå bygning ved flodbredden ved det historiske sted. Den har naturligvis været base for det militærpersonel, der bevogtede grænsen. Ifølge historien, skød man også efter dem, der var heldige at slippe i land på den anden side, efter at de var kommet over.

Ud af byen igen

Søndag vælger vi at tage ud af byen igen, men nu ca. 20 km. i sydøstlig retning langs med Donau. Det skal vise sig at være et godt valg. Her ligger nemlig Danubiana-museet for moderne kunst på noget, der kunne ligne en kunstig ø midt i Donau. Lyset på kunstværkerne ind gennem de store gulv til loftvinduer er fantastisk. Min 23-årige datter siger, at her i disse smukke omgivelser, vil næsten hvad som helst tage sig godt ud. Det er en god iagttagelse. Carl-Henning Pedersen er repræsenteret med »fugl« fra 1997 og naturligvis Andy Warhol. Prøv at gætte hvorfor!

Svar: Han er søn af slovakiske indvandrere.

Her er mange fine billeder og skulpturer, og vi slutter af med at hænge ud på cafeteriaet, hvor man føler, at man sidder midt ude i den brede flod.

Efter museet kører vi langs med

floden, men det er kedeligt, for der er høje diger langs bredden, så man ser den slet ikke. Vi finder frem til et meget lokalt og hyggeligt badested med nogle piletræer langs en lille indsø til Donau. Der er et meget lille og slidt cafeteria, hvorfra der sælges kaffe, øl og snacks. Vi falder i snak med en ca. 30-årig fyr, der er nysgerrig efter at vide, hvordan vi har fundet frem til stranden, da vi er de eneste ikke-lokale. Det er i øvrigt ham, der kan fortælle os om historien bag mindesmærket ved Devins Castle.

Følgende dag sætter vi kursen mod Wien. Slovakiet har været et rigtig fint bekendtskab. Vi havde nok brugt mere tid i landets bjergrige centrale del, og mindre i hovedstaden, hvis vi kunne gøre det om.

Hedeølge og storbyferie er et dårligt match!

Det er specielt pludselig at befinde sig i et tysktalende land. I et slags bageri med cafeteria (hvor de har noget wienerbrød look-a-like i disken!) får vi lidt brunch og går ud for at se byen an. Vi styrer mod Mozarts hus, men vi er for nærige til at betale den dyre entré.

34 graders varme

»Mostly Mozart« er en souvenirbutik med grimme, kitchede Mozart ting. Et andet sted fås reproduktioner af den østrigske maler Gustav Klimt, - også tallerkner og tørklæder.

Det gode er, at de har aircondition. På byens gader har man opstillet sprinkleranlæg, og ved et af disse har et tv-hold taget opstilling for at få nogle agurketidsinterviews i 34 graders varme.

Vi henter bilen og sætter kursen mod en bygning, som den østrigske kunstner Hundertwasser har udsmykket. Hundertwasserhaus har syv etager, hvor kunstneren har leget med farver og strukturer på den mest fantasifulde vis.

Ejendommen er beboet, så det er »kun« selve facaden, man kommer for at se. Sikken et sted at have adresse!

Er man til kunst er Belvedere museet et must.

Her er det især østrigske Gustav Klimt (1862-1918), der er det store hit.

Ved et heldigt tilfælde kommer vi forbi udstillingen »World Drums« på den brasilianske ambassade. Får tilmed lejlighed til at brillere med mit rustne portugisiske over for den venlige dame, - så er dagen reddet.

Eftersom vi ikke orker mere kunst, - ej heller udendørs hedeølge, vælger vi at tage på Naturhistorisk Museum. Det er det helt rigtige valg. Museet er i mange etager og fyldt med forhistoriske uhyrer af enhver art. Dinosaurer, mammut, giraffer, blåhval og krokodiller. Der er 4-5 meter op til de smukke stuklofter. Selv hvis det var tomt for dyr og skeletter ville de gamle smukke rum være en stor oplevelse.

Således fulde af indtryk efter 16 dages rejse i Slovakiet og omegn, kan vi sætte kursen mod nord og Danmark igen.

Danubia museet for moderne kunst, har ud over mange fortræffelige kunstværker, tillige en hel unik beliggenhed ved Donau.

Bojnice Castle i Slovakiet. Man kan mene at et træudskåret og guldbelagt loft er genialt fundet på, eller også er det lovlig heftigt.

Den østrigske kunstner Hundertwasser, har taget facaden af denne bygning i Wien under kærlig behandling. Tænk at besidde sådan en kreativitet!

Naturhistorisk museum i Wien rummer ikke alene et ufatteligt stort antal udstoppede dyr og skeletter, men lokalerne i sig selv er et besøg værd.